

BUDDYPROJECT

Tbs-kliniek De Rooyse Wissel in Venray blaast haar buddyproject nieuw leven in.

De kliniek gaat op zoek naar mensen die op bezoek willen komen bij patiënten. Om eenzaamheid te verdrijven, maar ook omdat ze eens een gewoon gesprek willen voeren van mens tot mens. Sommige namen van personen zijn uit privacy-overwegingen veranderd.

door Eric Seuren

Een buddy kan net dat zetje in de goede richting geven naar resocialisatie.

foto's Stefan Koopmans

'Aan schaken zijn we nog niet toegekomen'

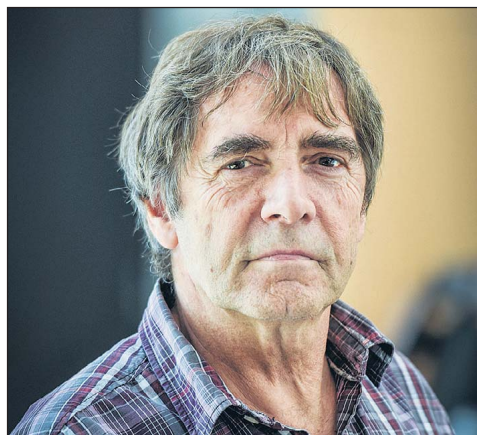
Zijn sociaal netwerk is - zoals tbs-patiënt Sjoerd het zelf zegt - zeer beperkt. Dat is wat er gebeurt als je ruim 25 jaar gast van de staat bent, geeft hij grif toe. Sjoerds netwerk bestaat anno nu enkel nog uit medepatiënten, therapeuten en zijn ouders. Al komen zijn vader en moeder niet zo vaak. „Mijn moeder is 65 jaar, mijn vader 79. Ze wonen vlakbij

de provinciegrens met Friesland. Het kost voor hen veel te veel tijd en energie om vaak te komen.” Sinds een paar maanden heeft Sjoerd daarom een buddy. Een man met levenservaring, zo beschrijft Sjoerd hem. „Hij heeft zijn eigen bedrijf gehad, heeft veel van de wereld gezien, bezit een goede dosis humor, is belezen en kan schaken.” Dat laatste was een absolute voor-

waarde voor Sjoerd, want hij wilde hoe dan ook een gesprekspartner met een goed stel hersenen. En die had hij op een ontmoetingsdag tussen potentiële buddy's en tbs'ers in vijf minuten gevonden. Inmiddels hebben ze elkaar vijf keer ontmoet en tijd voor een potje schaken is er nog niet geweest. „Nee, daar zijn we nog niet aan toegekomen. We hebben goede gesprekken gevoerd. Er is echt nog

geen enkele stilte gevallen. Waarover? Over dingen van alledag, maar ook mijn goeroe, mijn spirituele wegwijzer. Mijn wens is - als ik hier uiteindelijk kan vertrekken - om naar India te gaan om daar het pad naar mijn levensovertuiging te volgen. Met mijn buddy hebben het over thema's die in een van boeken van mijn goeroe voorbijkomen.” Het voelt voor Sjoerd goed om

over die dingen te praten. „Je deelt met een buddy toch andere zaken dan met je therapeuten. Bovendien draait het dan altijd om de behandeling, de resocialisatie. Ik de patiënt, zij de behandelaar. Met mijn buddy is dat niet zo. Het is veel meer op basis van gelijkwaardigheid. Natuurlijk, hij geeft me ook wel raad, maar daar zit geen vooropgesteld doel achter. Het is omdat ik het zelf wil.”

Frans Vermeulen van stichting Buddy Portaal.

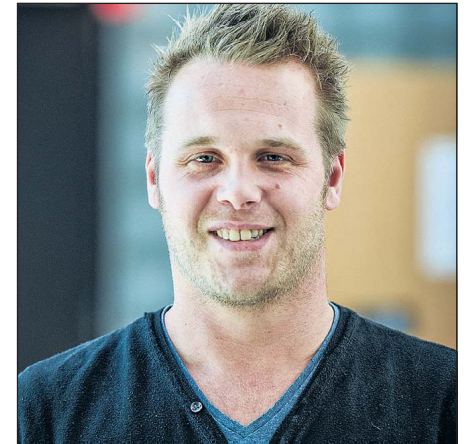
Balans is het sleutelwoord

Als reclasseringsambtenaar zag Frans Vermeulen het vaak. Ex-criminelen die na een periode achter de tralies hun draai maar niet kunnen vinden in de maatschappij die zonder hen is verder gegaan. „Ze hebben niemand die hen op het droge trekt.” Het bracht Vermeulen ertoe stichting Buddy Portaal op te richten. Vrijwilligers helpen sindsdien via de stichting (ex-)criminelen, maar ook (ex-)tbs'ers door simpelweg tijd met hen door te brengen. Naast het verdrijven van eenzaamheid en een gewoon gesprek van mens tot mens kan een buddy zorgen voor goede raad, hulp bij dingen van alledag, maar ook dat zet-

je in de goede richting. Alleen al praten helpt met sociale vaardigheden. Het klinkt kinderlijk eenvoudig, echter in de praktijk komt er veel meer bij kijken. Niet elke tbs'er komt direct in aanmerking voor een buddy. Ze moeten er klaar voor zijn en er baat bij hebben. Potentiële buddy's moeten op hun beurt eerst gescreend en opgeleid worden. Buddy-zijn is namelijk niet voor iedereen weggelegd. Men moet sterk in de schoenen staan, een zekere levenservaring hebben en evenwichtig zijn. Vermeulen: „Wie het in zich heeft, is vaak niet te zeggen. Net als dat niet zomaar iedereen piloot van een Boeing 747 kan worden. Balans is echter wel heel belangrijk.”

De Rooyse Wissel was niet helemaal vreemd met het fenomeen bezoeker/vrijwilliger. Vaak hadden deze bezoekers een religieuze achtergrond of een organisatie namens wie ze werkten. Het buddyproject, dat drie jaar geleden, is gestart wil juist zo neutraal mogelijk zijn om zo haar doel te bereiken. „Het is complex. Daarom dat we de afgelopen jaren vooral gebouwd hebben aan een professionele opzet”, zegt Marc Hendriks, maatschappelijk werker bij De Rooyse Wissel. „Vanaf nu willen we doorgroeien. Nu zijn er derden contacten tussen buddy's en patiënten. Volgend jaar hopelijk dertig.”

www.buddyportaal.nl

Maatschappelijk werker Marc Hendriks.

'Luisterend oor, geen therapeut'

De een gaat als vrijwilliger in een verzorgingshuis breien met ouderen. Ron Schatorjé uit de omgeving van Roermond bezoekt in zijn vrije tijd veel liever een tbs-kliniek. „Om hier iets te kunnen betekenen voor de medemens leek me gewoon heel fijn. Ook al is het maar iets heel kleins.” Inmiddels is Schatorjé een jaar vrijwilliger. Hij bezoekt periodiek twee patiënten. Een van hen is Harm bij wie de eenzaamheid zorgde voor een neerwaartse spiraal. Slechte familie-relaties en zijn leven in isolement zorgde ervoor dat hij ging veel te veel piekerde en gefrustreerd raakte wat zijn behandeling ook weer geen goed deed.

Sinds zijn gesprekken met Schatorjé leeft Harm weer op. Hij kan zijn verhaal kwijt. Zijn zorgen en frustraties. Aan iemand die hij inmiddels volledig vertrouwt. De troost en vaderlijke adviezen hebben hem zelfs

weer de focus naar een leven buiten de kliniek gegeven. „En feitelijk ben ik enkel een luisterend oor. Natuurlijk, ik probeer te helpen zover dat kan, maar ik ben zeker geen therapeut”, vertelt Schatorjé. De band tussen de twee is veel meer vriendschappelijk, beschrijft hij. Soms worden er zware thema's aangesneden, maar veel vaker gaat het om de dingen van alledag. „Wat heeft Harm gedaan de afgelopen dagen? Welke films heeft hij gezien. Of muziek, da's een gemeenschappelijke passie. En we hebben ook al een uitstapje naar Scheveningen gemaakt toen Harm op verlof mocht.”

Meerwaarde heeft de buddy zeker. Ook Schatorjé haalt er zelf veel voldoening uit. Hij is nog lang niet klaar. „In zekere zin ben je dat ook verplicht. Ik ben vrijwillig hier, maar zomaar stoppen kun je niet maken. Je bouwt een relatie op. Die kun je na twee maanden niet zomaar afbreken.”

Buddy Ron Schatorjé.

“Nu zijn er dertien contacten tussen buddy's en patiënten. Volgend jaar hopelijk dertig.”

Frans Vermeulen